

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžo/19/2016
Identifikačné číslo spisu: 1012200258
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1012200258.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčák 26, 082 13 Tulčák, IČO 31 303 862, právne zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúra 20, 042 83 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra č. 1, 812 35 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 8669/2011-1.10 (40/2011-rozkl.) zo dňa 28.11.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/61/2012-111 zo dňa 23. júla 2015 v znení opravného uznesenia č. k. 5S/61/2012-150 zo dňa 16. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/61/2012-111 zo dňa 23. júla 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 5S/61/2012-150 zo dňa 16. decembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky

Rozhodnutím ministra životného prostredia Slovenskej republiky č. 8669/2011-1.10 (40/2011 - rozkl.) zo dňa 28.11.2011 bol podľa § 61 ods. 2, ods. 3 v spojení s § 59 ods. 1, ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 3920/2011-2.2 zo dňa 27.09.2011 v časti „Podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona“ v bode 1 tak, že odstrel možno zrealizovať odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia do 30.11.2011 a od 01.06.2012 do 30.11.2012 poslednou v území s 2. stupňom ochrany v lokalite LS Biely Váh, LS Čierny Váh a LS Malužiná a postriežkou v území s 2. stupňom ochrany v lokalitách Olešková a Biely Váh v k.ú. N.. V ostatných častiach výrok rozhodnutia č. 3920/2011-2.2 zo dňa 27.09.2011 zostal nezmenený. Zmenu výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia žalovaný odôvodnil tým, že v čase nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia by už mohla byť lehota na vykonanie regulačného odstreľu nerealizovateľná.

Poukázal na doplnené stanovisko ŠOP SR a uviedol, že nakoľko zmena výroku sa nedotýkala skutkovej a vecnej stránky konania, ale spočívala len v určení novej lehoty na vykonanie rozhodnutia, nebol druhostupňový orgán viazaný povinnosťou doplniť dokazovanie o ďalšie skutočnosti.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zamietol žalobu proti rozhodnutiu žalovaného, nakoľko dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia i postup správnych orgánov boli z hľadiska žalobných dôvodov v medziach zákona.

Z preskúmaných rozhodnutí a z predloženého administratívneho spisu pre súd vyplynulo, že okrem stanovisk ŠOP SR boli podkladom pre rozhodnutie žalovaného i žiadosť Lesov SR o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy týkajúce sa nežiaduceho správania sa medveďa hnedého v danom území, či lokalite. Mal za nesporné, že žalobcovi neboli v priebehu konania tieto podklady doručené na vyjadrenie, len mu bolo oznámené, že pokiaľ mu podklady a informácie, s ktorými bol oboznámený, nepostačujú, má v zmysle § 23 Správneho poriadku právo nazrieť osobne do predmetného spisu. Uvedený postup žalovaného bol podľa názoru súdu v rozpore s § 3 ods. 2 v spojení s § 33 ods. 2 Správneho poriadku, nakoľko žalovaný neumožnil, aby sa žalobca mohol pred vydaním rozhodnutia vyjadriť ku všetkým podkladom, o ktoré správny orgán oprel svoje rozhodnutie, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Žalobca navyše vo svojom vyjadrení k začatému konaniu výslovne žiadal o možnosť oboznámiť sa s uvedenými podkladmi.

Súd v ďalšom vyjadril názor, že za daných okolností žalovaný mal žiadosť o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy, ako aj všetky ostatné podklady, na základe ktorých rozhodoval, žalobcovi predložiť na vyjadrenie. Súd bol tej mienky, že právo účastníka vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia nemožno zamieňať s právom nazerať do spisov správneho orgánu a tvrdiť, že pokiaľ má účastník právo nazrieť do spisu, nemôže byť porušené jeho právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, pretože ide o dve samostatné a vzájomne nezastupiteľné oprávnenia, každým z nich sa sleduje iný účel. Naplnenie práva na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia sa môže nepochybne realizovať aj inou formou, ako možnosťou nazrieť do spisu. Predmetné procesné pochybenie predstavuje takú vadu konania, ktorá by bez ďalších súdom zistených okolností mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Súd však v priebehu konania zistil, že žalobca v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) požiadal o sprístupnenie vyššie opisovaných listín a tieto mu boli všetky zaslané, a to ešte pred vydaním samotného rozhodnutia žalovaného o rozklade. Žalobca teda mal možnosť sa oboznámiť s uvedenými podkladmi rozhodnutia, hoci sa k nim nedostal procesnou cestou. Súd ďalej zdôraznil, že ani inštitút sprístupňovania informácií povinnou osobou podľa osobitného právneho predpisu nemožno zamieňať s povinnosťou správneho orgánu podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku, a preto postup žalovaného nemožno považovať za štandardný a zákonný. Pre daný prípad však skonštatoval, že v konečnom dôsledku bol žalobca oboznámený s podkladmi rozhodnutia žalovaného a nič mu potom nebránilo na ne vhodne a včas reagovať, pokiaľ tak považoval za potrebné. Vyššie uvedený procesný nedostatok v postupe žalovaného, ktorý neumožnil žalobcovi ako účastníkovi správneho konania realizovať v rámci konania právo vyplývajúce z § 32 ods. 2 Správneho poriadku, nemal potom za daných okolností podľa názoru súdu vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia a nebolo preto potrebné z tohto dôvodu zrušiť žalobou napadnuté rozhodnutie.

Vo vzťahu k námietke žalobcu, že nebol oboznámený s analýzou minuloročnej regulácie a analýzou škôd spôsobených medveďmi v predchádzajúcom roku súd poznamenal, že tieto neboli súčasťou administratívneho spisu, z dôkazného hľadiska neboli podkladmi rozhodnutia a žalovaný z nich nevyvodil ani žiadne konkrétne skutkové zistenia, o ktoré by oprel rozhodnutie o výnimke. Žalovaný nemal teda s čím žalobcu v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku oboznamovať. Z tohto hľadiska podľa súdu prvého stupňa zákon v konaní porušený nebol.

Doručenie podkladov rozhodnutia dňa 21.11.2011 len žalobcovi, vzhľadom na to, že žalobca bol v tomto správnom konaní zastúpený advokátkou s plnomocenstvom na všetky úkony, mal súd za nepochybné porušenie zákona a vadu v konaní správneho orgánu, avšak táto vada podľa súdu nemohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia, pretože žalobca i jeho právny zástupca sa o obsahu doručovaných listín dozvedeli, vyjadrili sa k nim a zo žiadneho úkonu neboli uvedeným pochybením žalovaného vylúčení, či inak ukrátení na svojich právach.

Pokiaľ ide o zmenu prvostupňového správneho rozhodnutia v konaní o rozklade, mal krajský súd za zrejmé, že jej dôvodom bola výlučne potreba zabezpečiť realizovateľnosť výnimky, pretože čas do 15.12.2011, dokedy sa mal odstrel chráneného živočicha uskutočniť, nebolo možné z dôvodu dĺžky rozkladového konania dodržať, nakoľko len dňa 28.11.2011 minister vydal rozhodnutie o rozklade. Žalovaný postupoval podľa názoru súdu v medziach zákona, keď si v rozkladovom konaní vyžiadal stanovisko ŠOP SR k predĺženiu času realizácie výnimky, ktoré aj bolo žalobcovi doručené.

K námietke o nesúlade výrokovej časti napadnutého druhostupňového rozhodnutia s § 59 ods. 2 Správneho poriadku súd uviedol, že nakoľko minister v rozkladovom konaní zmenil prvostupňové rozhodnutie žalovaného iba čiastočne a rozsah tejto zmeny výslovne vo výroku druhostupňového rozhodnutia vymedzil, postupoval v súlade s uvedeným ustanovením Správneho poriadku. V medziach zákona je podľa názoru súdu tiež výrok rozhodnutia žalovaného, podľa ktorého v ostatných (zmenou nedotknutých) častiach zostáva výrok prvostupňového správneho rozhodnutia nezmenený.

Vo vzťahu k hmotnoprávnej stránke veci a námietkam žalobcu súd konštatoval, že celoročná druhová ochrana medveďa hnedého ako chráneného živočicha európskeho významu je zabezpečená na základe zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „ZOPK“), ktorý ustanovuje v súvislosti s uvedeným živočíšnym druhom zakázané činnosti a zároveň aj podmienky, za ktorých možno povoliť výnimku z ochrany. Povolit' výnimku možno len za predpokladu, že neexistuje iná alternatíva a zároveň udelená výnimka neohrozí zachovanie populácie dotknutého druhu, pričom pre povolenie výnimky musí byť súčasne splnený niektorý z taxatívne vymedzených dôvodov uvedených v § 40 ods. 3 ZOPK.

Podľa názoru súdu zo stanovísk ŠOP SR k žiadostiam o povolenie výnimky i zo samotnej žiadosti Lesov SR v danej veci je zrejmé, že medveď hnedý ako chránený živočíšny druh na území Slovenska prosperuje a jeho populácia narastá, pričom na tomto trende nič nemení ani každoročný odstrel medveďov na základe povolených výnimiek. Ďalej zdôraznil, že súdu neprináleží spochybňovať údaje odborných organizácií ŠOP SR konštatujúce pozitívny vývoj populácie tohto živočíšneho druhu na Slovensku a tým ani splnenie základnej podmienky pre povolenie výnimky na usmrtenie medveďa hnedého, ktorou je skutočnosť, že povolená výnimka neohrozí zachovanie populácie tohto druhu. Uvedenú podmienku považoval súd za splnenú aj napriek tomu, že žalovaný mal k dispozícii pri rozhodovaní o povolení výnimky len kvalifikované odhady o počtoch medveďov v poľovných revíroch, nakoľko sčítanie populácie tohto druhu na Slovensku stále neprebehlo.

Rovnako uviedol, že súdu neprináleží posúdiť ani existenciu inej reálnej alternatívy k povoleniu výnimky. Preto pokiaľ sa žalovaný v tejto súvislosti zaoberal možnosťou odchytu medveďov a ich prípadného umiestnenia napr. do niektorej ZOO, pričom žiadna z nich o medveďa hnedého neprejavila záujem, nepostupoval v rozpore so zákonom. Faktom je, že žiadna iná reálna alternatíva k povoleniu výnimky v konaní riešená ani navrhovaná nebola. Navyiac z povahy veci bolo zrejmé, že pokiaľ dochádza k ohrozeniu verejného zdravia a verejnej bezpečnosti obyvateľov najmä v dôsledku synantropizácie medveďa hnedého v posudzovaných lokalitách, nie je možné v reálnom čase situáciu riešiť inak ako udelením výnimky na usmrtenie tohto živočicha. Naďalej totiž platí, že populáciu medveďa hnedého v rámci celého Slovenska je potrebné udržiavať v takom počte a na takom areáli, aby nedochádzalo k jeho rozširovaniu do tej oblasti, kde nie je dostatok prirodzenej potravy, kde je však omnoho väčšia ponuka potravy z umelých zdrojov, ktorých preferenciou by sa zvyšovala hrozba vzniku závažných škôd na majetku i na verejnej bezpečnosti a verejnom zdraví obyvateľstva. Povolenie výnimky z dôvodu podľa § 40 ods. 3 písm. c/ ZOPK je možné len vtedy, keď z konkrétnych okolností existujúcich v danom území,

pre ktoré sa výnimka požaduje, možno vyvodit' ohrozenie záujmu na ochrane bezpečnosti a zdravia obyvateľov daného územia. Povolenie výnimky z uvedeného dôvodu má mať predovšetkým preventívny charakter, jej realizáciou sa má predchádzať nebezpečným stretom človeka s medveďom predovšetkým mimo miest jeho prirodzeného výskytu, najmä v intraviláne obcí a v blízkosti ľudských obydlí. Keďže poľovný revír, ktorého sa žiadosť o výnimku týkala, t.j. v poľovnom revíre Nízke Tatry v lokalite LS Biely Váh, LS Čierny Váh, LS Malužiná, Olešková, je prirodzeným miestom výskytu medveďa hnedého a predloženou žiadosťou s pripojenými podporujúcimi prílohami bolo dostatočne osvedčené, že prítomnosť medveďa hnedého v miere výskytu ako je tomu v danom prípade a v danej lokalite predstavuje reálnu hrozbu pre človeka.

V konaní začatom na základe žiadosti Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, odštepny závod Liptovský Hrádok, žiadateľ doložil svoju žiadosť dôkazmi, ktoré podľa názoru súdu dostatočne preukázali dôvodnosť obavy o bezpečnosť a zdravie obyvateľov v lokalite v chránenom poľovnom revíre Nízke Tatry. Vyslovil, že záujem na ochrane prírody musí za daných okolností ustúpiť prioritnému záujmu na ochrane verejného života a verejného zdravia obyvateľov, tak ako to predpokladá právny poriadok.

Na základe uvedených skutkových zistení bolo podľa názoru súdu možné urobiť záver o tom, že sú splnené zákonné podmienky pre povolenie výnimky podľa § 40 ods. 3 písm. c/ ZOPK, pretože zo zhromaždených podkladov k rozhodnutiam v predmetnej veci vyplýva, že ohrozenie verejného zdravia a verejnej bezpečnosti obyvateľov v predmetných lokalitách je natoľko závažné, že výrazne prevyšuje záujem na ochrane živočíšneho druhu medveďa hnedého.

Súd v tejto súvislosti zdôraznil, že prísna druhová ochrana tohto živočícha si vyžaduje dôkladné zdokumentovanie pohybu jedincov medveďa hnedého mimo svoj prirodzený areál, z ktorého by bola zrejma potreba chrániť záujem na ochrane verejného zdravia a verejnej bezpečnosti obyvateľov povolením výnimky. Pokiaľ príslušné organizácie ŠOP SR v spolupráci so žiadateľmi či s dotknutými obcami monitorujú pohyb medveďov v blízkosti ľudských obydlí a v intravilánoch obcí, je potrebné, aby takýto monitoring žalovanému na účely rozhodovania o povolení výnimiek poskytli, čím by sa zjednodušila dôkazná situácia v týchto konaniach a proces povoľovania výnimiek by sa stal transparentnejším.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia i postup správnych orgánov boli z hľadiska žalobných dôvodov v medziach zákona a teda námietkam žalobcu nie je možné priznať úspech, a preto súd žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

III.

Odvolanie

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, napadnuté rozhodnutie žalovaného aj prvostupňového správneho orgánu zruší, vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a prizná žalobcovi náhradu trov konania.

Rozsudok krajského súdu považoval žalobca za nesprávny z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.) a z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

Žalobca vyčítal konaniu pred prvostupňovým správnym orgánom, aj postupu a rozhodnutiu žalovaného,

že v ich konaní sa vyskytla taká vada, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Túto vadu žalobca identifikoval tak, že mu správnymi orgánmi oboch stupňov bola upretá možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie. Odňatie možnosti žalobcovi využívať svoje právo účastníka konania spočívalo v tom, že ho správny orgán prvého stupňa neoboznámil s podkladmi rozhodnutia, napriek jeho výslovnej žiadosti mu neposkytol kópiu spisu a toto pochybenie nenapravil ani žalovaný v konaní o rozklade. Naopak, žalovaný zaťažil konanie ďalšou vadou, keď dopĺňal dokazovanie vyžiadanim si správy od ŠOP SR k možnému posunutiu časového vymedzenia obdobia, v ktorom žiadateľovi povolil realizovať udelenú výnimku. Žalobca teda nemal možnosť navrhnúť doplnenie podkladov rozhodnutia, ani sa vyjadriť k spôsobu ich obstarania, keďže až do vynesenia prvostupňového rozhodnutia mu správny orgán napriek ustanoveniu § 33 ods. 2 Správneho poriadku neoznámil, aké podklady rozhodnutia zhromaždil.

Žalobca považoval za potrebné zdôrazniť, že tento stav, keď získava informácie o podkladoch rozhodnutia ako účastník konania na základe žiadosti podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, nezodpovedá jeho právam účastníka konania, v tejto časti odvolania však osobitne dal do pozornosti odvolaciemu súdu, že ani k zhojeniu vady v konaní, ktorej existenciu konštatoval aj súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia, nedošlo, keďže žalobca nemajúc vedomostí o tom, čo je podkladom rozhodnutia, nemohol, napriek svojmu aktívnemu prístupu žiadať tieto informácie od správneho orgánu v inom konaní.

Za tohto stavu podľa žalobcu nebolo možné skonštatovať, že by vada v konaní spočívajúca v neumožnení žalobcovi oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie, nemala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a žalovaného, ktorý napriek zrozumiteľne a jednoznačne formulovaným námietkam žalobcu vo vzťahu k tejto vade konania nenapravil pochybenie prvostupňového správneho orgánu, naopak, v odôvodnení rozhodnutia sa s takýmto postupom stotožnil.

Pokiaľ súd prvého stupňa konštatoval, že napriek ďalšiemu pochybeniu v správnom konaní, a to doručovaní dodatočného vyjadrenia ŠOP SR k posunu časového vymedzenia platnosti udelenej výnimky žalobcovi, ani jeho právnej zástupkyňi, opätovne nenastala nutnosť zrušiť napadnuté rozhodnutie žalovaného, keďže táto vada bola zhojená tým, že žalobca a jeho právna zástupkyňa mali o obsahu tohto vyjadrenia vedomostí, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu, nebolo podľa názoru žalobcu možné sa stotožniť s týmto právnym názorom.

Vada spočívajúca v uvedenom bola súdom prvého stupňa posúdená tak, že napriek tomu, že žalovaný neumožnil právnej zástupkyňi žalobcu oboznámiť sa s doplnením podkladov rozhodnutia a vyjadriť sa k nim, nemohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia, pretože žalobca i jeho právna zástupkyňa sa o obsahu doručovaných listín dozvedeli, vyjadrili sa k nim a zo žiadneho úkonu neboli uvedeným pochybením žalovaného vylúčení, či inak ukrátení na svojich právach. Tento záver súdu prvého stupňa neobstojí.

Aj keď žalobcovi je zrejmé, že rozhodnutie žalovaného nie je totožné s rozhodnutím rozkladovej komisie (táto predkladá žalovanému len návrh rozhodnutia), je nepochybné, že návrh rozkladovej komisie na rozhodnutie je podmienkou sine qua non na rozhodnutie žalovaného o rozklade. Ak teda rozkladová komisia predložila žalovanému svoj návrh bez toho, aby žalobca bol pred tým oboznámený s doplnenými podkladmi rozhodnutia a žalovaný sa napriek tejto procesnej vade s návrhom rozkladovej komisie stotožnil, nemožno takýto postup považovať za iný ako taký, ktorým boli žalobcovi odňaté práva účastníka konania.

Žalobca poukázal na to, že skutočnosť, že mu bola odňatá možnosť konať v súlade so zákonom pred správnym orgánom a že táto vada mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, uviedol už v žalobe. Skutočnosť, kedy sa uskutočnilo zasadnutie rozkladovej komisie, žalobcovi nebola známa. Týmto podaním však nerozširuje žalobné námietky, keďže, ako už bolo uvedené, namietané pochybenia už boli

súčasťou žaloby.

Žalobca nepovažoval, tak ako to posúdil súd prvého stupňa, toto dodatočné vyjadrenie ŠOP SR týkajúce sa doby realizácie povolenej výnimky za tak málo podstatný podklad rozhodnutia, že vyššie opísaná vada konania žalovaného nemala vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Všetky námietky uvedené v tomto odvolaní sa tak podľa žalobcu vzťahujú nielen k označeným vadám konania, ale tieto vady konania spôsobili nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho orgánu a nesprávne právne posúdenie veci správnym orgánom.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodol o odvolaní tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu zmení tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, napadnuté rozhodnutie žalovaného aj prvostupňového správneho orgánu zruší, vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a prizná žalobcovi náhradu trov konania.

IV.

Vyjadrenie k odvolaniu

Žalovaný sa k odvolaniu vyjadril v podaní zo dňa 27.09.2013. Žalovaný mal za nesporné, že:

(i) Odvolanie žalobcu voči rozsudku krajského súdu je nepodložené a účelové, obsahujúce iba námietky formálneho charakteru proti procesnému postupu žalovaného v danom konaní, ale úplne ignorujúce vecnú podstatu daného konania spočívajúcu v záujme na ochrane prírody a krajiny a na ochrane zdravia a života obyvateľstva.

(ii) V predložennom odvolaní proti rozsudku krajského súdu žalobca ani na jedinom mieste nespochybňuje účelnosť povoľovania výnimiek z podmienok druhovej ochrany a nedotýka sa nijakým spôsobom samotného predmetu konania, ktorým je záujem na ochrane života a zdravia obyvateľstva, ale opätovne napáda iba procesný postup žalovaného v danom konaní, ktorý nemal žiaden dopad na výsledné povolenie požadovanej výnimky.

(iii) Takéto konanie žalobcu je v rozpore s deklarovateľnými princípmi a účelom existencie žalobcu ako občianskeho združenia, ktoré podporuje ochranu prírody a podľa názoru žalovaného je motivované iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného, nie snahou o dosiahnutie cieľov ochrany prírody.

(iv) Na rozdiel od iných občianskych združení zameraných na ochranu prírody, s ktorými má ministerstvo v sporných prípadoch korektnú spoluprácu, žalobca en bloc napáda svojimi rozkladmi a žalobami prakticky všetky povoľovacie rozhodnutia vydávané odborom výkonu štátnej správy ministerstva, čo opätovne svedčí len o snahe účelovo sa obohatiť na trovách konania, nakoľko napadnutie všetkých rozhodnutí o povolení výnimiek vydaných predmetným odborom ministerstva vylučuje akýkoľvek individuálny prístup žalobcu k jednotlivým predmetom konania.

(v) Žalobca na rozdiel od správneho orgánu nenesie zodpovednosť za prípadné majetkové škody a ohrozenie zdravia a života obyvateľov v konkrétnych prejednávanych prípadoch, ani nemusí znášať škody spôsobené ostatným účastníkom konania (napríklad dotknuté obce).

(vi) Odvolanie žalobcu obsahuje nesprávne a zavádzajúce tvrdenia.

(vii) Žalobca v odvolaní zásadným spôsobom rozšíril svoje žalobné námietky, pretože do svojho odvolania zahrnul námietky, ktoré neboli súčasťou pôvodnej žaloby, čo je podľa žalovaného neprípustné vzhľadom na v správnom súdnictve uplatňovanú koncentračnú zásadu (§ 250h ods. 1 za bodkočiarkou O.s.p.).

Žalovaný vyjadril nesúhlas s námietkou žalobcu, že mu bola upretá možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia a že bola mu upretá aj možnosť navrhnúť doplnenie podkladov rozhodnutia z dôvodu, že žalovaný mu napriek výslovnej žiadosti neposkytol kópiu administratívneho spisu.

Žalovaný sa stotožnil so záverom súdu, že uvedený procesný postup žalovaného nemal taký vplyv na zákonnosť rozhodnutia, kvôli ktorému by bolo potrebné zrušiť žalobou napadnuté rozhodnutie podľa §

250j ods. 2 písm. e) O.s.p., pretože žalobca i jeho právny zástupca sa o obsahu doručovaných listín dozvedeli, vyjadrili sa k nim a zo žiadneho úkonu neboli uvedeným konaním žalovaného vylúčení, či inak ukrátení na svojich právach.

K námietke žalobcu, že žalovaný mu stanovisko ŠOP SR týkajúce sa zmeny termínu realizácie povolenej výnimky doručil až dňa 21.11.2011 a že toto stanovisko doručil žalovaný len samotnému žalobcovi, nie jeho právnej zástupkyňi, žalovaný uviedol, že sa stotožnil s názorom krajského súdu, ktorý v rozsudku konštatoval, že takáto vada v procesnom postupe žalovaného nemohla mať za následok nezákonnosť prvostupňového rozhodnutia a rozhodnutia o rozklade a nebola takého charakteru, aby si vyžiadala zrušenie žalobou napadnutého rozhodnutia podľa § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p.

K námietke žalobcu, že v konaní o rozklade nebola zo strany žalovaného vyvinutá žiadna snaha o to, aby v ňom žalobca mohol využiť svoje práva účastníka konania a uvedeným postupom správneho orgánu boli tieto práva účastníka konania žalobcovi odňaté, uviedol, že touto námietkou došlo zo strany žalobcu k rozšíreniu žalobných dôvodov o dôvody, ktoré neboli súčasťou pôvodnej žaloby. Zdôraznil, že medze odvolacieho konania sú dané medzami zásady koncentrácie konania, čo znamená, že v odvolaní nemožno úspešne vznášať námietky nové, v prvostupňovom konaní neuplatnené.

Poznamenal, že vzhľadom na to, že v konaní na základe stanoviska ŠOP SR zo dňa 03.11.2011 nevyvstali nové skutočnosti a nezmenil sa skutkový stav veci, bolo nadbytočné žiadať účastníkov správneho konania o vyjadrenie k povoleniu výnimky na odstrel medveďa na rok 2012, keďže ich postoje v tomto konaní vo veci samej boli správne orgánu zrejme. Výdaním napadnutých rozhodnutí bol navyše len upravený termín vykonateľnosti rozhodnutí tak, aby bolo možné za nezmeneného stavu v predmetných lokalitách zrealizovať povolenú výnimku, t. j. uvedená zmena nemala nijaký zásadný dopad na obsah napadnutých prvostupňových rozhodnutí, ani na podmienky realizácie odstrelu medveďa hnedého stanovené v prvostupňovom rozhodnutí, ktoré mal žalobca ako účastník konania riadne k dispozícii. Z uvedených dôvodov považoval žalovaný uvedenú námietku žalobcu za bezpredmetnú.

Rovnako za bezpredmetnú považoval námietku žalobcu, že žalovaný povolil odstrel medveďa v jarých mesiacoch, ktorá sa nezakladá na pravde (výnimku bolo na základe rozhodnutia o rozklade možné zrealizovať len do 30.11.2011 a následne od 01.06.2012 do 30.11.2012).

K uvedeným námietkam žalobcu žalovaný zároveň uviedol, že sa vzťahujú iba na procesný postup žalovaného v predmetnom konaní, nie je z nich však zrejme, aký vzťah majú k samotnému predmetu konania, ktorý sa týka povolenia výnimiek z podmienok ochrany chránených živočíchov v zmysle ustanovenia § 40 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane prírody a krajiny. Žalobca sa počas celého priebehu konania nevyjadril k potrebe povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených živočíchov z dôvodu ohrozenia života a zdravia ľudí na danej lokalite, ani nepodal žiadny návrh, akým spôsobom okrem realizácie odstrelu je podľa jeho názoru potrebné riešiť vzniknutý problém spočívajúci v premnožení medveďa hnedého na danom území.

Žalovaný upozornil, že po uplynutí lehoty od 01.06.2012 do 30.11.2012, na ktorú bola obmedzená povolená výnimka na odlov jedného jedinca medveďa hnedého, odpadol v danej veci dôvod na ďalšie konanie a súčasne v zmysle § 89 ods. 3 písm. b) zákona o ochrane prírody uplynutím času, na ktorý bolo vydané, stratilo platnosť aj samotné napadnuté rozhodnutie. Vzhľadom na to, že vrátením veci žalovanému by sa dosiahlo iba opakovanie správneho konania bez možnosti dosiahnuť vo veci odlišný výsledok (čo si žalobca musí v tomto štádiu konania uvedomovať), žalovaný vyslovil názor, že odvolanie podané žalobcom je neopodstatnené a motivované iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného.

Vzhľadom na vyššie uvedené vyslovil, že prvostupňové rozhodnutie a druhostupňové rozhodnutie napadnuté žalobcom, ako aj postup ministerstva v správnych konaniach sú v súlade so zákonom o ochrane prírody a správnym poriadkom, a preto napadnutý rozsudok je vecne správny. Z uvedeného dôvodu žiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil napadnutý

rozsudok a zamietol podané odvolanie žalobcu.

V.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p., odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 23.07.2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25.01.2017 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 35 ods. 1 ZOPK, chráneného živočicha je zakázané

- a) úmyselne odchytať v jeho prirodzenom areáli,
- b) úmyselne zraňovať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli,
- c) úmyselne rušiť v jeho prirodzenom areáli, najmä v období hniezdenia, rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo migrácie,
- d) medzidruhovo krížiť vrátane krížencov,
- e) držať, prepravovať, predávať, vymieňať alebo ponúkať na predaj alebo výmenu.

Podľa § 40 ods. 2 ZOPK, orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, len ak neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli.

Podľa § 40 ods. 3 písm. c) ZOPK, výnimku podľa odseku 2 možno povoliť v záujme verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj v záujme iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú sociálny alebo hospodársky charakter a tých ktoré majú priaznivé dôsledky zásadného významu na životné prostredie.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa procesných predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Predmetom preskúmania odvolacieho súdu je rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a konania týmto rozhodnutiam

predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa najvyšší súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil krajský súd zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom ako aj žalobcom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd sa s poukazom na citované ustanovenie O. s. p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol.

Z obsahu pripojeného administratívneho a súdneho spisu odvolací súd zistil, že žiadateľ Lesy SR požiadal o povolenie výnimky zo zákazov obsiahnutých v ustanovení § 35 ods. 1 ZOPK za účelom odstrelu piatich jedincov chráneného živočícha medveďa hnedého. Žiadosť o povolenie výnimky na usmrtenie medveďa hnedého bola odôvodnená prevenciou vzniku závažných škôd medveďom a ochranou zdravia a bezpečnosti obyvateľov.

Rozhodnutím č. 3920/2011-2.2 zo dňa 27.09.2011 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky povolilo výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) ZOPK. Výnimkou sa povolilo žiadateľovi usmrtiť - odstreliť dvoch jedincov medveďa hnedého v chránenom poľovnom revíri Nízke Tatry. Predmetným rozhodnutím Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky zároveň stanovilo podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. (špecifikované v predmetnom rozhodnutí), pričom odstrel bolo možné zrealizovať od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia do 30.11.2011. Rozhodnutie platilo do 15.12.2011. Žalobca podal voči predmetnému rozhodnutiu rozklad.

Žalovaný napadnutým rozhodnutím č. 8669/2011-1.10 (40/2011-rozkl.) zo dňa 28.11.2011 zmenil prvostupňové rozhodnutie v časti podmienok rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona tak, že odstrel bolo možné zrealizovať od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia do 30.11.2011 a od 01.06.2012 do 30.11.2012 s tým, že v ostatných častiach ostal výrok rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa nezmenený.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj rozhodnutia žalovaného najvyšší súd uvádza, že povoliť výnimku možno len za predpokladu, že neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a zároveň udelená výnimka neohrozí zachovanie populácie dotknutého druhu, pričom pre povolenie výnimky musí byť súčasne splnený niektorý z taxatívne vymedzených dôvodov uvedených v § 40 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.

V nadväznosti na uvedené najvyšší súd uvádza, že žalovaný je povinný v každom individuálnom prípade skúmať naplnenie odôvodnenosti prípadu pre povolenie výnimky a skúmať, či z hľadiska ochrany prírody (či nebude ohrozená populácia medveďa hnedého) je potrebné prijať v konkrétnych lokalitách určité opatrenia, ktoré sú nevyhnutné s ohľadom na verejnú bezpečnosť ľudí (§ 40 ods. 3 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z.).

V napadnutých rozhodnutiach žalovaný podľa názoru najvyššieho súdu jasne a zrozumiteľne, právne aj skutkovo odôvodnil svoje závery a na základe toho stanovil podmienky výkonu povolenej výnimky na odstrel dvoch jedincov medveďa hnedého. V rozhodnutí poukazoval na stanovisko Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) č. ŠOPSR/490/2011 zo dňa 01.03.2011 a č. ŠOPSR 4054/2011 zo dňa 03.11.2011, v ktorom ŠOP SR uviedla: „keďže dôvod, pre ktorý bolo odporúčané vydať výnimky na odlov medveďov hnedých v predmetných poľovných revíroch, je stále aktuálny a

nepominul sa, odporúčame predĺženie platnosti rozhodnutí tak, ako vo svojej žiadosti navrhujete, t. j. od 01.06.2012 do 30.11.2012 posliedkou a postriežkou, a to pri všetkých žiadostiach.“

K žiadosti o povolenie výnimky boli predložené aj prehlásenia starostov obcí Ľubochňa zo dňa 26.01.2011, Malužiná zo dňa 28.01.2011, Výšná Boca zo dňa 27.01.2011, Nižná Boca zo dňa 27.01.2011. Priložené boli aj podnety zo strany občanov Q. E. zo dňa 28.08.2010, U. X. zo dňa 05.09.2010, Z. M. zo dňa 23.08.2010, A. A. zo dňa 14.09.2010, Ing. A. O. zo dňa 14.09.2010 ako aj Oznámenie o náleze uhynutého medveďa hnedého zo dňa 14.05.2010. V podaniach sa zhodne uvádza, že v tesnej blízkosti obcí aj v samotnom intraviláne obcí došlo k stretu občanov s medveďmi, preto požadovali začatie konania vo veci, aby sa v budúcnosti predišlo vzniku škôd a vážnejším následkom.

Z dôvodu, že bolo v konaní preukázané, že neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a že udelená výnimka neohrozí zachovanie populácie medveďa hnedého a z dôvodu, že je splnený dôvod na povolenie udelenia výnimky, a to v záujme verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí, dospel najvyšší súd k názoru, že rozhodnutia správnych orgánov o povolení výnimky sú v súlade so zákonom. Najvyšší súd udáva, že v danom prípade je odôvodnenie v tejto časti napadnutého súdneho rozhodnutia plne vyčerpávajúce a logicky odôvodnené. V tejto súvislosti poukazuje najvyšší súd na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby najvyšší súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Po preskúmaní podaného odvolania najvyšší súd konštatuje, že s právnymi námietkami žalobcu sa súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde, a preto námietky uvedené v odvolaní vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia.

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1 O. s. p. napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods.1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobca v konaní nemal úspech a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.